

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2002 M. LAPKRIČIO 11
D. ĮSAKYMO NR. 586 „DĖL LAUKINIŲ GYVŪNŲ NAUDOJIMO MOKSLO,
KULTŪROS, ŠVIETIMO, AUKLĖJIMO IR ESTETIKOS TIKSLAMS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2009 m. kovo 17 d. Nr. D1-105

Vilnius

1. P a k e i ĉ i u Laukinių gyvūnų naudojimo mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. 586 „Dėl Laukinių gyvūnų naudojimo mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [111-4931](#); 2005, Nr. [4-78](#)), ir išdėstau jas nauja redakcija (toliau – Taisyklės) (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Taisyklių VI skyrius įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2002 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. 586
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2009 m. kovo 17 d.
įsakymo Nr. D1-105 redakcija)

LAUKINIŲ GYVŪNŲ NAUDOJIMO MOKSLO, KULTŪROS, ŠVIETIMO, AUKLĖJIMO IR ESTETIKOS TIKSLAMS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Laukinių gyvūnų naudojimo mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato tvarką, pagal kurią Lietuvos Respublikos teritorijoje mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams naudojami laukiniai gyvūnai, bei reikalavimus asmenims, naudojantiems laukinius gyvūnus mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslais Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat šio naudojimo būdus.

2. Taisyklėse vartojamos pagrindinės sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2001, Nr. 110-3988) sąvokas.

3. Laukinių gyvūnų naudojimas mokslo, kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos tikslams yra:

3.1. laisvėje esančių laukinių gyvūnų stebėjimas, fotografavimas, filmavimas, piešimas, balsų įrašinėjimas ir panašūs veiksmai, kai gyvūnai nepaimami iš gamtinės aplinkos, netrikdomi ir nepadaroma žala jų būstams ar buveinėms;

3.2. visi veiksmai, išvardinti 3.1 punkte, taip pat gyvūnų matavimas ar kiti tyrimai, kuriems gyvūnus reikia sugauti ar laikinai (iki 1 val.) paimiti iš gamtinės aplinkos, arba jie yra trikdomi, pažeidžiamos jų buveinės ar gyvenamoji aplinka;

3.3. laisvėje esančių laukinių stuburinių gyvūnų (išskyrus apskritažiomenius ir žuvis) ženklavimas tiriant jų ekologinius, biologinius ir kitus ypatumus. Ženklavimo tikslas – nustatyti gyvūnų migracijos kelius, masinio susitelkimo vietas migracijos kelyje, veisimosi ir žiemojimo vietas, migracijos fenologiją, gyvenimo trukmę, mirtingumą, žuvimo priežastis, populiacijų struktūrą ir dinamiką, elgesį moksliniais bei praktiniais (apsaugos, skaitlingumo ir kt.) tikslais;

3.4. laisvėje esančių laukinių gyvūnų rinkimas, gaudymas ar kitoks paėmimas iš buveinių ar gamtinės aplinkos gyvūnų laukinių gyvūnų zoologinėms kolekcijoms sudaryti, atnaujinti ar papildyti;

3.5. gyvūnų laukinių gyvūnų laikymas nelaisvėje siekiant juos eksponuoti, veisti (veisimo tikslas gali būti tik mokymo ir mokslo tiriamieji darbai, populiacijos atkūrimas ar reintrodukcija), tyrinėti nepažeidžiant Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2728](#)) nuostatų, taip pat laukinių gyvūnų laikymas mokslo bei mokymo įstaigose mokslo ir mokymo tikslais;

3.6. laisvėje esančių laukinių gyvūnų gaudymas ir kitoks paėmimas iš buveinių perkėlimui į kitas buveines;

3.7. teisės aktų nustatyta tvarka laisvėje esančių laukinių gyvūnų medžiojimas, žvejojimas (išskyrus specialiąją žvejybą) ar kitoks paėmimas juos numarinant zoologinių kolekcijų sudarymui, papildymui, atnaujinimui, mokymui, švietimui ar mokslinių tyrimų, kurių negalima atlikti gyvūnui esant gyvam, atlikimui mokslo ir švietimo įstaigose;

3.8. iškamšų bei kitokių preparatų iš laukinių gyvūnų gaminimas.

4. Saugomų rūšių gyvūnų paėmimo iš gamtinės aplinkos tvarką, galimus tikslus ir sąlygas nustato Saugomų rūšių gyvūnų, augalų ir grybų paėmimo iš gamtinės aplinkos

tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. 372 (Žin., 2000, Nr. [79-2396](#); 2007, Nr. 7 294).

II. LAUKINIŲ GYVŪNŲ STEBĖJIMAS

5. Taisyklių 3.1 punkte nurodyta veikla leidžiama be atskiro leidimo, išskyrus atvejus, nurodytus Taisyklių 8 punkte.

6. Jei ketinama vykdyti Taisyklių 3.2 punkte numatytą veiklą, būtina gauti raštišką atitinkamo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – regionų aplinkos apsaugos departamentai) Taisyklių 1 priede nustatytos formos leidimą, išskyrus atvejus, numatytus Taisyklių 8 punkte.

7. Į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 (Žin., 2003, Nr. [100-4506](#); 2007, Nr. [36-1331](#)) (toliau – Raudonoji knyga) įrašytų rūšių žinduolius jauniklių auginimo, varliagyvių, roplių ir paukščių veisimosi metu (šikšnosparnius žiemavietėse, žiemos miego metu) prie jų būstų ar buveinių stebėti, filmuoti, fotografuoti, piešti, įrašinėti jų balsus, kai gyvūnai trikdami (ar sugaunami), galima tik turint Aplinkos ministerijos išduotą Taisyklių 1 priede nustatytos formos leidimą.

8. Veikla, numatyta Taisyklių 3.1 ir 3.2 punktuose, gali būti vykdoma:

8.1. valstybiniame rezervate ar valstybinio parko zonose, kuriose apribotas žmonių lankymasis, – jei yra gautas šios saugomos teritorijos administracijos išduotas Taisyklių 1 priede nustatytos formos leidimas, kartu leidžiantis lankytis toje teritorijoje (išduodamas vadovaujantis šios saugomos teritorijos nuostatais);

8.2. valstybiniame draustinyje, kai ten apribotas žmonių lankymasis, – jei yra gautas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos išduotas Taisyklių 1 priede nustatytos formos leidimas, kartu leidžiantis lankytis toje teritorijoje (išduodamas vadovaujantis šios saugomos teritorijos nuostatais);

8.3. savivaldybių draustiniuose, kai ten apribotas žmonių lankymasis, – jei yra gautas atitinkamos rajono aplinkos apsaugos agentūros išduotas Taisyklių 1 priede nustatytos formos leidimas, kartu leidžiantis lankytis toje teritorijoje (išduodamas vadovaujantis šių saugomų teritorijų nuostatais).

9. Taisyklių 8 punkte nurodytos institucijos, išdavusios leidimą naudoti laukinius gyvūnus Taisyklių 3.1 ir 3.2 punktuose numatytiems tikslams ir kartu lankytis 8 Taisyklių punkte nurodytose saugomose teritorijose, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną apie priimtą sprendimą raštu informuoja atitinkamą regiono aplinkos apsaugos departamentą.

III. LAUKINIŲ GYVŪNŲ ŽENKLINIMAS

10. Laukinių gyvūnų ženklimas – jų pažymėjimas metaliniais ir/ar plastikiniais žiedais, įvairių konstrukcijų prie kūno tvirtinamais ženklais, dažymas specialiais dažais, tatuiravimas, atskirų kūno dalių ar plunksnų iškarpymas, žymių padarymas kūne, mikroschemų po oda įvedimas, radijo siūstuvų pritvirtinimas siekiant palengvinti gyvūnų vėlesnį identifikavimą bei stebėjimą.

Bet koks gyvūnų paženklimas ženklu neturi trukdyti gyvūnui laisvai judėti, tenkinti fiziologinius poreikius ar kitaip jam kenkti. Ženklinti laukinius gyvūnus galima tik konkrečiai kiekvienai gyvūnų grupei ar rūšiai ženklinti pritaikytomis priemonėmis. Gyvūnų gaudymo ir ženklavimo priemonės, būdai, metodai privalo būti pagrįsti laukinių gyvūnų biologijos bei ekologijos ypatumais ir būti jiems nekenksmingi, netraumuoti bei sukelti kuo mažesnę stresą.

11. Ženklinant laukinius gyvūnus kartu galima vykdyti ir Taisyklių 3.2 punkte nurodytą veiklą, tačiau dėl to atsirandantys buveinių ir jų aplinkos pakeitimai gali būti tik laikini, minimalūs ir turi nesukelti joms ilgalaikių neigiamų pasekmių.

12. Paukščių ir šikšnosparnių ženklavimo (žiedavimo) apskaitas, ženklavimo darbų koordinavimą, nurodytos Taisyklių 2 priede formos Paukščių ženklinimo (žiedavimo) pažymėjimų išdavimą ir kasmetines šio darbo suvestines parengia ir vykdo Aplinkos ministerijos įgaliotas respublikinis specializuotas muziejus, turintis atskirą padalinį, organizuojantį ir koordinuojantį paukščių ir šikšnosparnių ženklinimą (žiedavimą) (toliau – Muziejus).

13. Iki kiekvienų metų balandžio 1 d. Muziejus parengia ir Aplinkos ministerijai pateikia išsamią ataskaitą už praėjusius metus apie paukščių ir šikšnosparnių ženklinimą Lietuvos Respublikoje. Šioje ataskaitoje apibendrintai turi būti pateikiama informacija apie per praėjusius metus sukauptus duomenis apie paukščių ir šikšnosparnių ženklinimą Lietuvoje, teikiamos išvados ir analizė.

14. Paukščių žymėjimo ženklai ir jų panaudojimo tvarka:

14.1. Lietuvos Respublikos teritorijoje paukščių ir šikšnosparnių ženklinimui metaliniais žiedais (žiedavimui) leidžiama naudoti tik Muziejaus užsakymu pagamintus ir jo išduotus žiedus, ant kurių turi būti šie įrašai: žiedo numeris (sudaromas iš skaitmenų arba iš skaitmenų ir raidžių) ir žodis „LITHUANIA“ ir/arba Muziejaus pavadinimas anglų kalba, ant didesnio skersmens žiedų, kaip Muziejaus adreso dalis, gali būti rašomas ir miesto, kuriame yra muziejus, vardas;

14.2. jei paukščiai ar šikšnosparniai ženklinami pagal atskiras, trumpalaikes, Muziejuje suderintas ir užregistruotas tyrimų programas ir tam naudojami plastikiniai žiedai, įvairių konstrukcijų prie kūno tvirtinami ženklai, specialūs dažai plunksnų dažymui, atskirų plunksnų iškarpymas, įvedamos po oda mikroschemos, tvirtinami prie kūno radijo siųstuvai, paukščiai ar šikšnosparniai privalo būti paženklinti ir Taisyklių 14.1 punkte nurodytais metaliniais žiedais.

15. Paukščius ženklinantis asmuo privalo:

15.1. žiedavimo metu su savimi turėti galiojantį pažymėjimą, nurodytą Taisyklių 12 punkte;

15.2. paukščius ženklinimui gaudyti tik saugiomis, juos kuo mažiau traumuojančiomis priemonėmis;

15.3. ženklinimo metu netraumuoti sugautų paukščių ir imtis visų galimų priemonių, kad jie patirtų kuo mažesnę stresą;

15.4. nekeisti paukščių lizdų aplinkos (jei gaudoma ir/ar ženklinama lizduose ar prie jų);

15.5. griežtai laikytis Muziejaus nustatytos ženklinamų ir sugautų paženklintų paukščių duomenų užrašymo apimties ir formos reikalavimų;

15.6. ženklinimui sugautus paukščius kuo greičiau apibūdinti (nustatyti rūšį, amžių, lytį), paženklinti, užrašyti reikiamus duomenis ir nedelsiant saugiai paleisti sugavimo vietoje;

15.7. nustatyta tvarka Muziejui pateikti duomenis (ataskaitas) apie paženklintus paukščius, iš Muziejaus gautus ir nepanaudotus paukščių žiedus ir kitus ženklus, jo paties paženklintus ir jo paties vėliau vėl sugautus ar laisvėje identifikuotus paukščius;

15.8. skubiai pranešti Muziejui apie kiekvieną jam žinomą bet koku ženklu ne jo paženklinto gyvo paukščio sugavimo, pastebėjimo ar negyvo paukščio aptikimo faktą nurodant visą ženklo įrašą, paukščio aptikimo datą (metai, mėnuo, diena; jei tiksli data nežinoma, pateikiama apytikslė data), vietą (rajonas, seniūnija, kaimas, miškas, ežeras, atstumas ir kryptis nuo artimiausios didesnės gyvenvietės ir pan.), aplinkybes (rastas negyvas, sumedžiotas, stebėtas laisvėje ir pan.), paukščio rūšį, lytį, žuvimo priežastį (jei šiuos duomenis galima nustatyti);

15.9. tinkamai saugoti nepanaudotus paukščių žiedus ir kitus ženklus, užtikrinti, kad jie nepatektų kitiems asmenims, be Muziejaus sutikimo neperduoti jų kitiems teisę ženklinti paukščius turintiems asmenims;

15.10. praradus paukščių žiedus ar kitus ženklus, pažymėjimą, nurodytą Taisyklių 12 punkte, apie tai nedelsiant pranešti Muziejui, nurodant prarastų žiedų ar kitų ženklų numerius (kodus), pažymėjimo numerį;

15.11. jei dėl įvairių priežasčių paukščių ženklavimas nebus vykdomas, nedelsiant Muziejui grąžinti iš jo gautus ir nepanaudotus paukščių žiedus ir kitus ženklus.

Šio punkto reikalavimai taikomi ir tais atvejais, kai Muziejaus išduotais žiedais ženklinami šikšnosparniai.

16. Laisvėje gyvenančius laukinius žinduolius (išskyrus šikšnosparnius), varliagyvius ir roplius ženklinti leidžiama tik, kai ženklavimo darbai atliekami pagal Aplinkos ministerijos patvirtintas mokslines programas, skirtas biologinei įvairovei išsaugoti ar atskiroms rūšims tirti, ir gavus raštišką Aplinkos ministerijos sutikimą, kuriame nurodomos rūšys, kurių individus leidžiama ženklinti, ženklavimo būdai, vieta, laikas, kiti apribojimai, taip pat reikalavimai ženklavimo ataskaitų pateikimui ir rezultatų panaudojimui.

17. Draudžiama ženklinti ar kitaip trikdyti žiemavietėse žiemojančius šikšnosparnius.

18. Be leidimų visų rūšių paukščius ir šikšnosparnius ženklinti leidžiama:

18.1. Muziejaus bei jo padalinių moksliniams darbuotojams, turintiems darbuotojo tapatybę patvirtinantį dokumentą;

18.2. valstybinių rezervatų darbuotojams, turintiems darbuotojo tapatybę patvirtinantį dokumentą ir vykdantiems rezervatų gyvūnijos tyrimus.

19. Aptvaruose, voljeruose ir kituose statiniuose eksperimentiniams, veisimo ar kitais tikslais laikomi gyvūnai gali būti ženklinami be leidimo pagal savininko pasirinktą sistemą (ženklų numeracija, spalva ir pan.), kuri negali dubliuoti jokių laisvėje gyvenančių gyvūnų ženklavimo sistemų ar pažeisti reikalavimus, nustatytus Taisyklių 10 punkte.

IV. LAUKINIŲ GYVŪNŲ PAĖMIMAS IŠ BUVEINIŲ BEI PERKĖLIMAS

20. Laisvėje esančių laukinių gyvūnų paėmimas iš buveinių yra bet koks gyvū laukinių gyvūnų gaudymas, rinkimas ar kitoks paėmimas. Be leidimo ne komerciniais tikslais galima paimti neįrašytą į Raudonąją knygą bei pagal tarptautinius susitarimus nesaugomų rūšių pelnius graužikus, kurmius, moliuskus, vorus, vabzdžius ir kitus bestuburius gyvūnus. Saugomų rūšių laukinius gyvūnus paimti leidžiama tik vadovaujantis Saugomų rūšių gyvūnų, augalų ir grybų paėmimo iš gamtinės aplinkos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. 372. Teisėtu gyvūnų paėmimu taip pat laikoma medžioklė bei žvejyba, jei ši veikla vykdoma laikantis ją reglamentuojančių teisės aktų.

21. Taisyklių 3.7 punkte nurodyta veikla leidžiama tik, jei ketinama paimti nedidelį kiekį (nuo vieno iki dešimties) nesaugomų rūšių laukinių gyvūnų (išskyrus nurodytus Taisyklių 20 punkte, taip pat žuvis) ir jei tiems veiksams yra gautas Taisyklių 1 priede nustatyto pavyzdžio atitinkamo regiono aplinkos apsaugos departamento leidimas.

22. Fizinis ar juridinis asmuo, ketinantis vykdyti 21 punkte nurodytą veiklą, privalo pateikti raštišką paraišką atitinkamam regiono aplinkos apsaugos departamentui dėl leidimo vykdyti pageidaujamą veiklą. Pasibaigus leidimo galiojimo laikui jį turėjęs asmuo leidimą išdavusiam regiono aplinkos apsaugos departamentui per 10 darbo dienų raštu pateikia ataskaitą, kurioje nurodomos paimtų laukinių gyvūnų rūšys ir skaičius. Iki kiekvienų metų balandžio 1 d. regionų aplinkos apsaugos departamentai parengia ir Aplinkos ministerijai pateikia išsamią ataskaitą už praėjusius metus apie departamentų išduotus Taisyklių 1 priede nustatyto pavyzdžio leidimus ir jų gavėjų pateiktus duomenis, pateiktus pasibaigus leidimo galiojimo laikui.

23. Paraiškoje turi būti:

23.1. fizinio asmens vardas, pavardė, adresas arba juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie juridinį asmenį, ir visais atvejais kontaktiniai duomenys (telefono, fakso numeriai, elektroninio pašto adresas);

23.2. norimų paimti gyvūnų pavadinimai, taip pat darbų pradžia, vieta (vietos), paėmimo būdas, ketinamas paimti gyvūnų kiekis;

23.3. medžiotojo bilieto numeris (tais atvejais, kai paėmimui bus naudojami medžiojimo įrankiai, nustatyti Medžioklės Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 258 (Žin., 2000, Nr. [53-1540](#); 2002, Nr. [97-4308](#)));

23.4. jei paraišką teikia juridinis asmuo – fizinių asmenų, vykdydysiančių paėmimą, vardai, pavardės;

23.5. kitos, prašančio asmens nuomone, svarbios aplinkybės;

23.6. fizinio asmens parašas (jei paraiška teikiama fizinio asmens), juridinio asmens vadovo ar jo įgalioto asmens parašas ir antspaudas, jeigu juridinis asmuo antspaudą privalo turėti.

24. Regiono aplinkos apsaugos departamentas, gavęs paraišką ir nustatęs, kad joje nurodyti ne visi reikiami duomenys, per 5 darbo dienas apie tai raštu praneša pareiškėjui ir nustato 10 darbo dienų terminą šiems duomenims pateikti. Tokiu atveju terminas, nurodytas Taisyklių 21 punkte, skaičiuojamas nuo patikslintų duomenų gavimo dienos.

25. Leidimas neišduodamas, jeigu:

25.1. laukinių gyvūnų paėmimo tikslas neatitinka Taisyklių 3.7 punkto sampratos;

25.2. jei ketinama paimti didelį (daugiau kaip dešimt) laukinių gyvūnų kiekį;

25.3. jei ketinama medžioti ar paėmimą vykdyti iš motorinių transporto priemonių, tarp jų ir lėktuvų;

25.4. jei ketinama medžioti ar paėmimą vykdyti naudojant kaip jauką aklius ar sužalotus gyvūnus, taip pat naudojant magnetofonus, elektrinius ir elektroninius prietaisus, kurie gali užmušti ar apsvaiginti, dirbtinės šviesos šaltinius, veidrodžius ir kitokius akinančius prietaisus, prietaisus taikiniams apšviesti, taikiklius naktiniam šaudymui, kuriuos sudaro elektroninio vaizdo didintuvai arba vaizdo konverteriai, sprogmenis, tinklus ar spąstus, kurie yra neatrankiniai pagal jų principą arba naudojimo sąlygas, arbaletus, nuodus ir užnuodytus ar anestezuojančius jaukus, dujas ar dūmus, naudojamus gyvūnui išvaryti, pusiau automatinius ir automatinius ginklus su dėtuve, kurioje telpa daugiau nei dvi apkabos šovinių;

25.5. paraiškoje nurodyti ne visi Taisyklių 23 punkte išvardinti duomenys ir asmuo nepateikė per šią Taisyklių 24 punkte nurodytą terminą papildomų duomenų;

25.6. paraiškoje nurodyti klaidingi duomenys;

25.7. paraiška pasirašyta ne juridinio asmens vadovo arba jo įgalioto asmens.

26. Regiono aplinkos apsaugos departamentas, išnagrinėjęs pateiktą paraišką, leidimą, nurodytą Taisyklių 21 punkte, išduoda arba motyvuotai atsisako jį išduoti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą pareiškėjas informuojamas raštu.

27. Regiono aplinkos apsaugos departamentas gali Taisyklių 28 punkte nustatytais atvejais panaikinti išduoto leidimo galiojimą savo sprendimu. Apie savo sprendimą regiono aplinkos apsaugos departamentas per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo praneša asmeniui, kuriam buvo išduotas leidimas.

28. Išduoto leidimo galiojimas gali būti panaikinamas, jeigu asmuo, kuriam buvo išduotas leidimas (bent vienu iš šių atvejų):

28.1. pateikia raštišką prašymą panaikinti leidimą;

28.2. likviduojamas ar reorganizuojamas baigdamas veiklą kaip savarankiškas juridinis asmuo;

28.3. pateikdamas paraišką taisyklių 22 punkte nurodytam leidimui gauti nurodė žinomai klaidingą informaciją ar kitaip pažeidė Taisyklių IV skyriuje nustatytus reikalavimus.

29. Jei Taisyklių 21 punkte nurodyta veikla vykdoma medžioklės plotuose, ją vykdomas leidimą turintis asmuo apie ją privalo iš anksto informuoti medžioklės plotų naudotojus.

30. Laukinių gyvūnų paėmimas iš gamtinės aplinkos kolekcijoms sudaryti vykdomas vadovaujantis Laukinių gyvūnų paėmimo iš buveinių zoologinėms kolekcijoms sudaryti ir šių kolekcijų registravimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 250/224 (Žin., 2002, Nr. [60-2478](#)), bei kitais teisės aktais.

31. Laukinių gyvūnų perkėlimas iš vienos vietos į kitą ir įkurdinimas gamtoje jų rūšies natūralaus paplitimo ribose vykdomas vadovaujantis Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 (Žin., 2002, Nr. [81-3505](#)).

V. LAUKINIŲ GYVŪNŲ LAIKYMAS NELAISVĖJE

32. Laukiniai gyvūnai nelaisvėje laikomi vadovaujantis Laukinių gyvūnų laikymo nelaisvėje taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 519/449 (Žin., 2002, Nr. [100-4456](#); 2008, Nr. [6-227](#)), Laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose standartizavimo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 346 (Žin., 2002, Nr. [81-3502](#)), bei kitais teisės aktais.

VI. IŠKAMŠŲ IŠ LAUKINIŲ GYVŪNŲ GAMINIMAS

33. Laukinių gyvūnų iškamšų ar kitokių preparatų (sausų ar panardintų į konservuojantį tirpalą), viso gyvūno ar jo dalies (toliau – Iškamšos) gamintojų (taksidermistų) registraciją, jų darbo koordinavimą, pagamintų Iškamšų apskaitą, metalinių Iškamšų žymėjimo ženklų (toliau – Žetonai), pagamintų Muziejaus užsakymu, išdavimą Lietuvos Respublikoje organizuoja ir vykdo Muziejus.

Iki kiekvienų metų balandžio 1 d. Muziejus parengia ir Aplinkos ministerijai pateikia išsamią praėjusių metų ataskaitą apie Iškamšų gamybą Lietuvos Respublikoje. Šioje ataskaitoje apibendrintai turi būti pateikiama informacija apie per praėjusius metus iš Iškamšų gamintojų sukauptus duomenis apie Iškamšų gamybą Lietuvoje, Žetonų išdavimą, teikiamos išvados ir analizė.

34. Gaminti Iškamšas leidžiama tik asmenims, turintiems Žetonus ir registruojantiems visas savo pagamintas Iškamšas Iškamšų gamybos registravimo žurnale (toliau – Žurnalas). Šie reikalavimai netaikomi, kai gaminami (ruošiami) tik medžioklės trofėjai (kailiai, iltys, kaukolės su ragais ir pan.) iš laukinių gyvūnų, sumedžiotų vadovaujantis Taisyklių 23.3 punkte nurodytu teisės aktu.

Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintos roplių, paukščių ir žinduolių Iškamšos ženklinamos Žetonais, ant kurių turi būti šie įrašai: Žetono serija, numeris ir žodis „LITHUANIA“.

35. Iškamšų gamintojas laukinius gyvūnus nepriklausomai nuo jų kilmės šalies Iškamšų gaminimui priimti iš kitų asmenų gali tik tada, jei kartu pateikiami jų teisėto įgijimo dokumentai, nurodyti Prekybos laukiniais gyvūnais taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos direktoriaus ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 658/831/743 (Žin., 2002, Nr. [125-5690](#); 2004, Nr. [85-3097](#)).

36. Draudžiama priimti visų rūšių gyvūnus ir gaminti iš jų Iškamšas, jei jie buvo neteisėtai sumedžioti, nušauti ar kitaip tyčia numarinti, išskyrus atvejus, kai šie gyvūnai yra aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę atliekančių pareigūnų teisės aktų nustatyta tvarka paimami ar konfiskuojami iš pažeidėjų ir Iškamšų gamybai pristatomi į Muziejų ar Iškamšų gamintojui.

Jei tokius gyvūnus Muziejui ar Iškamšų gamintojui pristato kiti asmenys, apie tai būtina nedelsiant raštu informuoti atitinkamo regiono, kuriame yra Iškamšų gamybos vieta, aplinkos apsaugos departamentą.

37. Iškamšų gamintojas, priėmęs negyvą laukinį gyvūną Iškamšos gamybai, nedelsdamas ant gyvūno kojos pritvirtina Žetoną ir daro įrašą apie gyvūną Žurnale,

nurodymas gyvūno rūšį, tiksliai arba numanomą žuvimo priežastį, matomus sužalojimus, jo radimo vietą, laiką bei kitas aplinkybes, radėjo asmens duomenis (vardą, pavardę, adresą), apytikslį gyvūno amžių, lytį. Kiekvienam tokiame įrašui suteikiamas numeris, kuris turi būti toks pat, kaip ir numeris, esantis ant Žetono, pakabinto ant gyvūno, vėliau, pagaminus Iškamšą ar preparatą, šis Žetonas turi būti perkeltas ir pritvirtintas prie jo stovo ar kitos tinkamos ir matomos vietos.

Jei gyvūną dėl Taisyklių 38 punkte nurodytų priežasčių reikia sunaikinti, apie tai daromas įrašas Žurnale, o jo žymėjimui naudotas Žetonas kartu su Taisyklių 39.2 punkte nurodyta ataskaita grąžinamas Muziejui.

Žurnalo lapai turi būti sunumeruoti, susiūti ir užantspauduoti susiuvimo vietoje paskutiniame lape. Įrašai turi būti be pataisymų, o jei taisymai buvo daryti, jie turi būti patvirtinti žurnalą pildančio asmens parašu.

38. Jei Iškamšų gamintojas Iškamšos gamybai priima Lietuvos faunai būdingos rūšies laukinį gyvūną ir ši rūšis yra įtraukta į Raudonąją knygą ar nurodyta 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos Reglamento (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 3 tomas, p. 136) A-D prieduose, apie tai būtina nedelsiant informuoti atitinkamo regiono, kuriame yra Iškamšų gamybos vieta, aplinkos apsaugos departamentą. Gaminti iš šio gyvūno Iškamšą leidžiama tik mokyklų, muziejų, kitų mokslo ar mokymo institucijų užsakymu mokymo, švietimo ar mokslinių tyrimų (jei šių tyrimų negalima atlikti nenumarinus gyvūno) atlikimo tikslais. Apie galimybę pagaminti tokią Iškamšą galimiems užsakovams informacija nedelsiant turi būti talpinama atitinkamo aplinkos apsaugos departamento internetinėje svetainėje. Jei jokia įstaiga per dešimt darbo dienų raštu, adresuotu šiam regiono aplinkos apsaugos departamentui, nepareiškia pageidavimo pagaminti Iškamšą bei apmokėti už šį darbą Iškamšos gamintojui, gyvūnas turi būti nedelsiant sunaikinamas.

Šio punkto nuostatos netaikomos, jei Iškamša gaminama iš teisėtai nelaisvėje laikyto ir kritusio arba teisėtai į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežto, arba vadovaujantis teisės aktų reikalavimais iš gamtos paimto gyvūno ir visais atvejais pateikiami tai įrodantys dokumentai.

39. Iškamšų gamintojas privalo:

39.1. griežtai laikytis Muziejaus nustatytų Iškamšų žymėjimo būdų;

39.2. nustatyta tvarka ir terminais Muziejui pateikti ataskaitas apie pagamintas Iškamšas;

39.3. tinkamai saugoti nepanaudotus Žetonus, užtikrinti, kad jie nepatektų kitiems asmenims;

39.4. praradus Žetonus, apie tai nedelsiant pranešti Muziejui, nurodant prarastų Žetonų numerius;

39.5. kai Iškamšų gamyba nutraukiama, nedelsiant Muziejui grąžinti iš jo gautus ir nepanaudotus Žetonus;

39.6. darbo vietoje laikyti Žurnalą ir Žetonus;

39.7. leisti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams, pateikusiems tarnybinių pažymėjimą, paprašius patikrinti ar apžiūrėti gamybines patalpas, šaldytuvus, turimus gyvūnus, Iškamšas, Žetonus ir Žurnalą.

40. Pagamintas Iškamšas mokykloms, muziejams, kitoms mokslo ar mokymo institucijoms eksponuoti ar kitaip naudoti leidžiama tik turint šių Iškamšų (gyvūnų) teisėtą įgijimą patvirtinančius dokumentus. Komerciniais tikslais Iškamšos eksponuojamos ar kitaip naudojamos vadovaujantis Taisyklių 35 punkte nurodyto teisės akto reikalavimais.

41. Zoologinėse kolekcijose esančios Iškamšos gali būti nepažymėtos Žetonais, jei šios Iškamšos buvo įtrauktos į kolekciją, o kolekcija buvo užregistruota Aplinkos ministerijoje vadovaujantis Taisyklių 30 punkte nurodyta tvarka iki Taisyklių VI skyriaus įsigaliojimo dienos.

VII. ATSAKOMYBĖ

42. Asmenys, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Laukinių gyvūnų naudojimo mokslo,
kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos
tikslams taisyklių
1 priedas

(Leidimo naudoti laukinius gyvūnus formos pavyzdys)

(Herbas)

(leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

LEIDIMAS NAUDOTI LAUKINIUS GYVŪNUS

(data) Nr. _____

(vieta)

Leidžiama pagal pateiktą _____
(juridinio asmens pavadinimas ir kodas (fizinio asmens vardas,
pavardė),

juridinio ar fizinio asmens adresas,

juridinio asmens pagrindinės veiklos rūšys)

(prašymo gavimo data) prašymą Nr. _____

(stebėti, fotografuoti, filmuoti, piešti, įrašinėti balsus, atlikti kitus veiksmus, kai gyvūnai nepaimami iš
gamtinės aplinkos, laikinai paimami, pažeidžiamos jų buveinės, numarinami ir paimami moksliniams
ar mokymo tikslams (kas reikalinga, įrašyti)

(vietovė, saugoma teritorija)

šiuos gyvūnus:

(gyvūnų rūšys, tikslus gyvūnų skaičius, jei juos leidžiama paimti)

Fiziniai asmenys, kuriems leista vykdyti laukinių gyvūnų paėmimą naudojant medžioklės
įrankius:

(vardas (-ai), pavardė (-ės), medžiotojo bilieta (-ų) Nr.)

Leidimas galioja iki _____ nuo jo išdavimo datos.
(galiojimo laikas)

Apie vykdytus darbus ataskaitą pateikti per _____ dienų nuo jo galiojimo pabaigos
datos.

(pareigų pavadinimas) A. V.

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Laukinių gyvūnų naudojimo mokslo,
kultūros, švietimo, auklėjimo ir estetikos
tikslams taisyklių
2 priedas

(Paukščių ženklintojo (žieduotojo) pažymėjimo formos pavyzdys)

(pažymėjimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

PAUKŠČIŲ ŽENKLINTOJO (ŽIEDUOTOJO) PAŽYMĖJIMAS
NR.

Pažymima, kad
(vardas, pavardė)
yra suteikta teisė ženklinti (žieduoti) šiuos paukščius:
(rūšies (-ių) ar aukštesnės taksonominės
grupės (-ių) pavadinimas (-ai))
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pažymėjimas išduotas 20.... m. d.

Pažymėjimas galioja iki 20.... m. d.

.....
(pažymėjimą išdavusio asmens
pareigų pavadinimas) A.V.

.....
(parašas)

.....
(vardas ir pavardė)
